

Фінансово-економічне обґрунтування до Бюджетної декларації на 2026–2028 роки

Прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України

З огляду на зміни в зовнішніх та внутрішніх умовах функціонування економіки протягом 2024–2025 років було оновлено основні прогнозні макроекономічні показники, які враховано під час розрахунків показників Бюджетної декларації на 2026–2028 роки.

Для розрахунків Бюджетної декларації на 2025—2027 роки, схваленої постановою Кабінету Міністрів України від 28.06.2024 № 751, були використані основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 28.06.2024 № 780. Ці показники формувалися за сценарієм швидкого відновлення економіки після значних втрат, спричинених повномасштабним військовим вторгненням і передбачали відновлення економіки високими темпами, починаючи вже з 2026 року.

Однак продовження бойових дій високої інтенсивності, руйнування енергетичної інфраструктури та поглиблення дисбалансів на ринку праці зумовили уповільнення темпів відновлення економіки у 2024 році порівняно з 2023 роком. Навіть за умови суттєвого зменшення безпекових ризиків та налагодження логістичних шляхів відновлення економіки потребуватиме значних інвестицій у відбудову енергетичної інфраструктури та об'єктів виробництва, і вимагатиме досить тривалого часу. З огляду на зазначене макроекономічний прогноз було уточнено в бік більш помірних темпів відновлення економіки у середньостроковій перспективі.

Так, темп зростання реального валового внутрішнього продукту в уточненому прогнозі за базовим сценарієм у 2026 році передбачається на рівні 4,5 відсотка, а у 2027 році 5 відсотків, що є більш обережними оцінками порівняно з прогнозом, врахованим при розрахунках показників Бюджетної декларації на 2025—2027 роки (7,5 відсотка у 2026 році та 6,2 відсотка у 2027 році). Більш консервативні оцінки темпів зростання економіки пояснюються впливом невизначеності щодо збереження безпекових ризиків, наслідками руйнування енергетичної та іншої інфраструктури, виробничих і логістичних ланцюгів, нестачею трудових ресурсів, а також більш обережними оцінками обсягів інвестицій в умовах високої невизначеності.

Обсяг номінального валового внутрішнього продукту у 2026 році прогнозується на рівні 10 443 487 млн грн, а у 2027 році—11 920 859 млн гривень, що незначно вище показників, врахованих при розрахунках Бюджетної декларації на 2025—2027 роки (відповідно 10 123 189 млн грн у 2026 році та 11 782 761 млн грн у 2027 році). Зазначене уточнення відображає більш стримане

економічне відновлення, зумовлене як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками, а також вплив коригування бази прогнозу – очікуваного номінального валового внутрішнього продукту на 2025 рік з 8 466 338 млн грн до 8 967 386 млн грн через прискорення інфляційних процесів у 2025 році порівняно з попереднім прогнозом.

Натомість інфляційні очікування дещо покращилися порівняно з прогнозом, врахованим при розробленні Бюджетної декларації на 2025—2027 роки, у якій прогноз індексу споживчих цін у розрахунку грудень до грудня попереднього року на 2026 рік становив 10,4 відсотка, а на 2027 рік—5,9 відсотка. В оновленому прогнозі ці показники знижено до 8,6 відсотка у 2026 році, а у 2027 році залишено без змін на рівні 5,9 відсотка, із подальшим уповільненням до 5,3 відсотка у 2028 році. Така динаміка пояснюється стриманим внутрішнім попитом, поступовим покращенням логістичних умов та зростанням внутрішньої пропозиції, а також проведенням активної антиінфляційної політики Національним банком України.

Основою оновленого макроекономічного прогнозу на 2026—2028 роки залишається незмінність курсу на реалізацію структурних реформ та європейську інтеграцію. Такий підхід передбачає подальше поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків з країнами Європейського Союзу, створення сприятливих умов для інвестиційної діяльності, відновлення економічного потенціалу та забезпечення сталого зростання економіки й підвищення добробуту населення у середньостроковій перспективі. При цьому у прогнозі враховуються актуальні безпекові виклики та масштабні збитки, завдані економіці внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

Дохідна частина

Середньострокове бюджетне прогнозування показників дохідної частини на 2026–2028 роки (без урахування офіційних трансфертів (міжбюджетних)) здійснено на основі прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України, застосування чинних норм Бюджетного, Податкового та Митного кодексів України та пропозицій змін до бюджетного законодавства, динаміки бази оподаткування, ефективності податкового адміністрування та аналізу виконання бюджету у попередніх і поточному бюджетних періодах, а також інформації Національного банку України щодо прогнозованого прибутку, який підлягатиме перерахуванню до державного бюджету.

Дохідна частина бюджету формувалась на таких прогнозних макропоказниках, як: обсяг номінального ВВП, індекси цін, номінальна середньомісячна заробітна плата, кількість штатних працівників, фонд оплати праці, обсяг експорту та імпорту товарів і послуг, обмінний курс гривні до долара США та євро, середньорічна ціна на нафту марки Brent та природного газу у країнах Європи, обсяги імпорту природного газу, обсяги видобутку корисних

копалин, кінцеві споживчі витрати, прибуток прибуткових підприємств та інші фактори, пов'язані як з фізичними обсягами виробництва та імпорту, так і з вартісними параметрами, використанням інформації з податкових декларацій тощо.

Прогнозні показники дохідної частини державного бюджету на 2026–2028 роки за видами надходжень (податкові, неподаткові, інші та офіційні трансферти), наведені в додатку 1, а місцевих бюджетів – у додатку 2.

Податкові надходження є найбільшим розділом класифікації доходів бюджету, розрахунок за основними податками проводився так:

податок та збір на доходи фізичних осіб розраховано в програмному середовищі Eviews та базується на використанні залежностей, виявлених методами регресійного аналізу, між фактичними надходженнями податку та середньою заробітною платою штатних працівників, кількістю працюючих, ставками податку та збору, а також окремо податок на доходи фізичних осіб з огляду на грошове забезпечення, грошові винагороди та інші виплати, одержані військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу. Податок на доходи фізичних осіб із доходу у вигляді процентів розраховувався згідно з даними Національного банку України щодо прогнозного обсягу нарахованих процентів за депозитами фізичних осіб. Крім цього, враховано відновлення зарахування до державного бюджету податку на доходи фізичних осіб у розмірі 4 відсотки, що тимчасово спрямовувався до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, та спрямування податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців, що сплачується (перераховується) згідно з Податковим кодексом України у розмірі 75 відсотків на відповідній території України (крім території міста Києва) та у розмірі 40 відсотків – на території міста Києва, до спеціального фонду державного бюджету у 2026 році та до загального фонду місцевих бюджетів у 2027–2028 роках;

податок на прибуток підприємств визначено з урахуванням очікуваних та прогнозних макроекономічних показників, а саме прибутку прибуткових підприємств, законодавчо встановлених ставок оподаткування, включаючи сплату податку на прибуток банками та фінансовими установами за ставкою 25 відсотків, термінів нарахування та сплати податкових зобов'язань, динаміки фактично задекларованих та сплачених сум податку на прибуток підприємств за попередні звітні періоди;

рентну плату розраховано з огляду на прогнозні обсяги видобутку корисних копалин, вартість обсягів видобутих корисних копалин (мінеральної сировини), обсяги транспортування нафти магістральними трубопроводами та аміаку, макроекономічні показники, зокрема індекс промислової продукції у добувній

промисловості і розробленні кар'єрів, середньорічну світову ціну на залізні руди, середньорічну ціну на нафту марки Brent та природний газ у країнах Європи, законодавчо встановлені ставки оподаткування;

акцизний податок розраховано окремо з вироблених в Україні товарів та ввезених на територію України товарів у розрізі груп підакцизних товарів з урахуванням прогнозних макроекономічних показників, зокрема прогнозного середньорічного обмінного курсу гривні до євро, індексу споживчих цін, а також з огляду на прогнозні обсяги реалізації та споживання підакцизних товарів із врахуванням обсягів виробництва, експорту та імпорту таких товарів, наданих галузевими міністерствами, відомствами та організаціями, законодавчо встановлені ставки оподаткування із врахуванням поступового наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби та пальне до рівня, передбаченого директивами Європейського Союзу;

податок на додану вартість визначено на базі фактичних надходжень податку та з урахуванням прогнозних макроекономічних показників, зокрема номінального ВВП, кінцевих споживчих витрат, експорту товарів та послуг, імпорту товарів, зміни обмінного курсу гривні до долара США та інших макроекономічних показників, пільг з оподаткування та законодавчо встановлених ставок оподаткування;

звізне мито розраховано в програмному середовищі Eviews та базується на використанні залежностей, виявлених методами регресійного аналізу, між фактичними надходженнями мита показниками імпорту товарів та середньорічного обмінного курсу гривні до долара США.

Неподаткові надходження за основними платежами визначалися так: частина чистого прибутку та дивіденди – розрахунок частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучаються до державного бюджету, та дивіденди (дохід), нараховані на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність, здійснено з огляду на прогнозні показники фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки;

кошти, що перераховуються Національним банком України, враховані за інформацією Національного банку України щодо частини прогнозованого прибутку до розподілу, яка підлягатиме перерахуванню до державного бюджету;

власні надходження бюджетних установ визначено відповідно до прогнозних показників головних розпорядників бюджетних коштів щодо доходів та видатків, які здійснюються за рахунок цих коштів.

Інші доходи визначалися на підставі динаміки фактичних надходжень протягом минулих та поточного років із урахуванням макроекономічних

показників, а також за прогнозними даними центральних та інших органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Фінансування і боргова політика

Фінансування загального фонду державного бюджету у 2026–2028 роках планується за рахунок здійснення державних запозичень у сумі 1 541 182,7 млн грн, 1 227 314,7 млн грн, та 1 042 206,9 млн грн відповідно.

Фінансування державного бюджету за рахунок державних запозичень планується з урахуванням надходження фінансової допомоги від міжнародних партнерів, ємності та доступної ліквідності внутрішнього ринку капіталу.

По спеціальному фонду надходження довгострокових пільгових кредитів від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій в рамках чинних проектів (у тому числі на реалізацію публічних інвестиційних проектів) у 2026 році плануються в сумі 115 189,8 млн грн, у 2027 році – 47 008,3 млн грн, у 2028 році – 23 291 млн гривень.

Розрахунки прогнозних показників державного боргу здійснено з урахуванням:

прогнозного курсу на 2026 рік 44,7 грн/дол. США, 2027 рік 45,2 грн/дол. США та 2028 рік 45,6 грн/дол. США;

обсягу дефіциту державного бюджету на рівні 9,9 відсотка ВВП у 2026 році, 5,2 відсотка ВВП у 2027 році, 3,8 відсотка ВВП у 2028 році;

номінального ВВП на рівні 10 443 487 млн грн у 2026 році, 11 920 859 млн грн у 2027 році, 13 471 691 млн грн у 2028 році;

Витрати державного бюджету на 2026–2028 роки з погашення та обслуговування державного боргу заплановані відповідно до:

графіків платежів за вже існуючим державним боргом на момент складання показників;

очікуваних обсягів запозичень до кінця 2025 року, прогнозних обсягів запозичень на 2026–2028 роки для фінансування державного бюджету;

прогнозних відсоткових ставок, курсів валют та інфляції.

Платежі з погашення державного боргу плануються у 2026 році в обсязі 624 468 млн грн, у 2027 році – 656 438,3 млн грн, у 2028 році – 555 575,3 млн гривень.

Обсяг платежів з обслуговування державного боргу на 2026–2028 роки прогнозується наразі в обсязі 454 029,4 млн грн, 440 858 млн грн та 514 030,3 млн гривень.

Зростання платежів з погашення та обслуговування державного боргу протягом 2026–2028 років пов’язане із значними обсягами фінансування за рахунок державних запозичень, що призводить щороку до значного зростання обсягу державного боргу.

Основною причиною можливих відхилень показників фактичних витрат за державним боргом від планових показників може бути:

значне відхилення фактичних курсів гривні до іноземних валют у 2026–2028 роках та значень плаваючих відсоткових ставок проти прогнозних, які використовувалися при складанні Бюджетної декларації;

розміщення короткострокових інструментів з погашенням у 2026–2028 роках на суму більшу, ніж було передбачено при підготовці Бюджетної декларації.

Згідно із розрахунками, враховуючи темпи зростання прогнозного номінального ВВП, планується відношення загального обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу на кінець 2028 року на рівні близько 100 відсотків ВВП.

Видаткова частина

Державна політика у сфері соціального захисту

Соціальна політика

Прогнозні показники видатків на реалізацію програм та заходів соціального захисту у 2026–2028 роках обраховано з урахуванням прогнозного (підвищеного) розміру прожиткового мінімуму на відповідний рік, визначеного виходячи із темпів росту індексу споживчих цін, та необхідності продовження комплексних реформ для розв’язання проблем найуразливіших верств населення.

На цю мету у 2026 році буде спрямовано 187 651,3 млн грн, у 2027 році – 191 200 млн грн, у 2028 році – 194 900 млн гривень.

Розрахунок таких видатків здійснено відповідно до встановлених законодавством розмірів соціальних виплат сім’ям з дітьми, дітям-сиротам та дітям, позбавлених батьківського піклування, малозабезпеченим сім’ям, громадянам, які потрапили у складні життєві обставини, підтримки внутрішньо переміщених осіб, виплати пільг та субсидій, соціальних стипендій тощо та планової їх чисельності отримувачів 2025 року, заходів з підтримки осіб з інвалідністю та розвитку соціальних послуг.

Пенсійне забезпечення

Трансферт з державного бюджету на пенсійне забезпечення обрахований з урахуванням:

прогнозного обсягу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування (загальний обсяг ЄСВ у 2026 році – 699 578,9 млн грн, у 2027 році – 788 272,8 млн грн, у 2028 році – 916 797,1 млн грн);

розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб у 2026 році 2 564 грн, у 2027 році – 2 715 грн, у 2028 році – 2 859 грн;

проведенням щорічної індексації пенсій;

окремих заходів, запроваджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Трансферт на пенсійне забезпечення не передбачає покриття дефіциту бюджету Пенсійного фонду України.

Як і у попередні роки, трансферт з державного бюджету на пенсійне забезпечення дозволить у повному обсязі забезпечити виплату пенсій, доплат, надбавок та підвищень до пенсій, які відповідно до чинного законодавства фінансуються за рахунок бюджетних коштів.

Політика у сфері молоді та спорту

У показниках видатків державного бюджету на фізичну культуру та спорт, молодіжну політику, українську національну та громадянську ідентичність, у середньостроковій перспективі враховано необхідність забезпечення підготовки та участі українських спортсменів у міжнародних змаганнях різного рівня, які забезпечують належне представлення України на міжнародній арені, що сприятиме позитивному іміджу країни, популяризації українських суспільно-державних цінностей, залучення за удосконаленими підходами суб'єктів молодіжної роботи, для чого Міністерством молоді та спорту України заплановано спрямувати за загальним та спеціальними фондами у 2026 році 5 804,5 млн грн, у 2027 році 5 928,1 млн грн, у 2028 році 6 052,3 млн гривень.

Державна політика у справах ветеранів

У показниках видатків державного бюджету на реалізацію політики у справах ветеранів та створення можливостей для задоволення їх потреб в рамках реалізації відповідних стратегій та з метою виконання завдань щодо надання відповідних якісних послуг, здійснення виплат, надання грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення, функціонування Українського ветеранського фонду, розвитку спорту ветеранів війни, вшанування пам'яті загиблих Захисників та Захисниць України у 2026 році враховано

11 358,8 млн грн, у 2027 році – 9 894,4 млн грн, у 2028 році – 5 913,7 млн гривень.

Державна політика у сфері державного управління

На 2026–2028 роки видатки на оплату праці працівників бюджетної сфери та державних органів розраховано з урахуванням прогнозних розмірів мінімальної заробітної плати, посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки, прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який застосовується для визначення базового розміру посадового окладу окремих категорій працівників, а також умов оплати праці державних службовців на основі класифікації посад. Видатки на органи державної влади й інші державні органи сформовано з урахуванням необхідності впровадження жорсткої економії витрат з поточного утримання (відрядження, поточні ремонти приміщень та обладнання, послуги зв'язку, автотранспортного забезпечення й обслуговування, представницькі витрати тощо).

Державна політика у сфері національної безпеки і оборони

Загальний ресурс державного бюджету на середньостроковий період на безпеку і оборону визначено на 2026 рік у сумі 1 817 152,3 млн грн, 2027 рік – 1 439 092 млн грн, 2028 рік – 1 383 639,4 млн грн з урахуванням припущення щодо суттєвого покращення безпекової ситуації з 2026 року.

Зокрема, бюджетні видатки передбачається спрямовувати на:

виплату належного грошового забезпечення військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським;

забезпечення інших соціальних гарантій військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, поліцейських та членів їх сімей;

матеріально-технічне забезпечення військ;

закупівлю озброєння, військової та спеціальної техніки, ракет і боєприпасів.

У зв'язку з наявністю надзвичайної невизначеності щодо подальшої реалізації безпекових ризиків у Бюджетній декларації на 2026-2028 роки передбачено альтернативний сценарій, який розкриває підходи бюджетної політики у сфері безпеки і оборони в умовах продовження збройної агресії Російської Федерації проти України.

Крім того, на забезпечення системного розвитку інноваційних рішень у секторі безпеки і оборони у 2026–2028 роках передбачається продовження практики надання грантової підтримки розробникам оборонних технологій (Bravel), які будуть відібрані за результати конкурсів. Фінансування такої підтримки передбачається шляхом поповнення (збільшення) статутного капіталу

Фонду розвитку інновацій на 2 986,3 млн грн щороку для Міністерства цифрової трансформації України.

Державна політика у сфері освіти

На виплату заробітної плати працівникам сфери освіти на 2026 рік у державному бюджеті враховано 158 928 млн грн, зокрема, на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти за роботу в несприятливих умовах праці – 16 731 млн грн, що дозволить здійснювати щомісячні доплати у розмірі 2 600 гривень протягом року.

На виконання вимог статті 103³ Бюджетного кодексу України щодо охоплення інклюзивною освітою дітей в усіх закладах освіти на 2026 рік враховано 330,8 млн грн на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами, що дозволить охопити інклюзивними послугами у закладах освіти близько 59,4 тис. дітей, зокрема у закладах загальної середньої освіти – 43,7 тис. дітей, дошкільної освіти – 15,4 тис. дітей, професійної (професійно-технічної) освіти – 0,3 тис. дітей.

На здійснення зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами на 2026 рік враховано видатки в обсязі 418,1 млн гривень. За рахунок цих видатків заплановано проведення тестування для 308,4 тис. осіб, кількість залучених педагогічних працівників – 124,7 тис. осіб.

На забезпечення здобуття професійної (професійно-технічної) освіти за професіями загальнодержавного значення на 2026 рік враховано 200 млн грн для підготовки близько 5 тис. фахівців робітничих спеціальностей.

Видатки на підготовку кадрів закладами вищої освіти Міністерства освіти і науки України за державним замовленням на 2026 рік враховано в обсязі 20 005,3 млн грн, які буде розподілено між закладами вищої освіти на основі формульного розрахунку видатків на вищу освіту, що забезпечить фінансування потреб кожного закладу у відповідності до об'єктивних кількісних показників та їх досягнень у освітній і науковій сферах.

З метою забезпечення здійснення закупівлі послуг з підвищення кваліфікації фахівців у відповідних галузях економіки за єдиними підходами із залученням різноманітних надавачів таких послуг Міністерству освіти і науки України як єдиному державному замовнику на закупівлю таких послуг на 2026 рік враховано 55,6 млн гривень. За рахунок цих коштів буде підвищено кваліфікацію близько 10 тис осіб.

Державна політика у сфері науки

У показниках видатків державного бюджету на наукову і науково-технічну діяльність на середньострокову перспективу враховано необхідність реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки.

Фінансові ресурси будуть сконцентровано на проведенні пріоритетних для держави наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, максимальній переорієнтації системи наукових досліджень (розробок) на інновації.

Основними пріоритетами підтримки реалізації наукової та науково-технічної діяльності у 2026–2028 роках будуть:

імплементація нових підходів щодо фінансування основної діяльності державних наукових установ та наукової діяльності закладів вищої освіти. У показниках видатків державного бюджету Міністерства освіти і науки України на зазначені цілі у 2026 році враховано видатки за загальним фондом в обсязі 1 159 млн грн;

організація та проведення наукових досліджень Національною академією наук та національними галузевими академіями наук. У показниках видатків загального фонду державного бюджету на «академічну науку» на 2026 рік враховано видатки в обсязі 8 174 млн грн;

грантова підтримка наукових досліджень Національним фондом досліджень. У щорічних показниках видатків державного бюджету на наукову і науково-технічну діяльність на 2026–2028 роки враховано видатків для забезпечення діяльності Національного фонду досліджень України та надання ним грантової підтримки науковим установам незалежно від їх відомчого підпорядкування. У 2026 році на ці цілі враховано видатки за загальним фондом у обсязі 771 млн грн;

здійснення наукових досліджень у Південному океані. У складі видатків Міністерства освіти і науки на 2026 рік враховано видатки в обсязі 560 млн грн для організації та проведення наукових досліджень на антарктичній станції «Академік Вернадський».

Державна політика у сфері охорони здоров'я

Видатки на охорону здоров'я на 2026 рік визначено в обсязі 214 766,8 млн грн, на 2027 рік – 227 403 млн грн, на 2028 рік – 240 056,1 млн грн з урахуванням продовження реалізації заходів реформи фінансування системи охорони здоров'я відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та з урахуванням актуальних викликів часу (воєнний та повоєнний).

Видатки на реалізацію програми медичних гарантій передбачено на забезпечення:

первинної медичної допомоги з урахуванням динаміки зміни кількості та структури населення, посиленні ролі первинної медичної допомоги як економічно доцільного рівня медичної системи та розвиток профілактичного напрямку через впровадження системи раннього виявлення хронічних захворювань, масштабуванні скринінгових програм (у тому числі онкоскринінгу);

екстреної медичної допомоги, спроможної забезпечити вчасне, якісне та ефективне реагування на випадки невідкладних станів;

амбулаторної та стаціонарної спеціалізованої медичної допомоги з урахуванням пріоритетних послуг і станів;

психіатричної медичної допомоги та медичної реабілітації;

паліативної медичної допомоги;

лікування дорослих і дітей методом трансплантації органів;

лікування безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних технологій;

реімбурсації вартості лікарських засобів та медичних виробів з урахуванням динаміки зміни кількості пацієнтів, які отримують ліки за кошти державного бюджету або з незначною доплатою.

Також продовжено програму підтримки для деяких категорій осіб, які захищають/захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, зокрема щодо надання окремих медичних послуг – зубопротезування, планова стоматологічна допомога, збереження репродуктивних клітин.

Крім того, враховано видатки на забезпечення системи громадського здоров'я та видатки на централізовані закупівлі лікарських засобів і медичних виробів.

У 2026-2028 роки продовжено надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення підтримки окремих закладів та заходів у системі охорони здоров'я в обсягах у 2026 році – 1 044,7 млн грн, у 2027 році – 1 125 млн грн, у 2028 році – 1 205,2 млн грн з урахуванням запропонованих Міністерством охорони здоров'я України подальших заходів реформи фінансування системи охорони здоров'я, зокрема для функціонування закладів служби крові з метою забезпечення повної потреби у донорській крові та препаратах крові.

Державна політика у сфері культури та медіапростору

Під час планування видатків Державного бюджету України на 2026–2028 роки у складі видатків Міністерства культури та стратегічних комунікацій України враховано видатки на першочергові потреби в обсязі 11 982 млн гривень.

У прогностичних показниках враховано видатки, зокрема на:

театральне і музичне мистецтво для надання якісних послуг театрами та художніми колективами;

забезпечення збереження національних і державних історико-культурних заповідників, посилення захисту культурних цінностей та культурної спадщини, відновлення ефективної системи управління охороною культурної спадщини;

підвищення культурного рівня та естетичного виховання громадян, задоволення культурних потреб українського народу.

З метою державної підтримки розвитку культури передбачено кошти в обсязі 535,7 млн грн на фінансування культурно-мистецьких проєктів на конкурсній основі за підтримки Українського культурного фонду, підтримку книговидавничої справи, популяризацію читання, стимулювання перекладацької діяльності, популяризацію української літератури у світі.

Враховано видатки на державну підтримку українського кінематографу, а також на підвищення його престижу та збереження національного кінопродукту.

Для реалізації прав і свобод національних меншин (спільнот) та корінних народів України передбачено 20,2 млн грн, що передбачено на рівні показників минулого року.

У показниках видатків державного бюджету враховано видатки у сумі 4 228 млн грн на підтримку функціонування та розвитку суспільного медіа, забезпечення інформаційної безпеки держави і стратегічних комунікацій.

Державна політика у сфері цифрової трансформації

Під час планування видатків Державного бюджету України на 2026–2028 роки у складі видатків Міністерства цифрової трансформації України враховано 1 225,3 млн грн на забезпечення розвитку інфраструктури автоматизованої взаємодії органів виконавчої влади між собою, з юридичними та фізичними особами на основі інформаційно-телекомунікаційних технологій, інтегрованості інформаційних систем та державних електронних інформаційних ресурсів, підвищення ефективності державного регулювання у сфері організації та проведення азартних ігор та лотерей.

Державна політика у сфері агропромислового комплексу

Формування граничних показників видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету на 2026–2028 роки у сфері агропромислового комплексу здійснено з метою продовження надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам та планується спрямувати бюджетні кошти, зокрема для:

компенсації сільгосптоваровиробникам витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення у 2026 році – 1 000 млн грн, у 2027 році – 1 000 млн грн, у 2028 році – 1 000 млн грн;

фінансової підтримки сільгосптоваровиробників у 2026 році – 205 млн грн, у 2027 році – 205 млн грн, у 2028 році – 205 млн грн, які передбачається спрямувати у тому числі для підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі, та організацій водокористувачів;

надання грантів для створення або розвитку бізнесу у 2026 році – 1 370 млн грн, у 2027 році – 1 370 млн грн, у 2028 році – 1 370 млн грн з яких для надання грантів на створення або розвиток садівництва, ягідництва, виноградарства та тепличного господарства передбачається спрямувати у 2026 році – 479,5 млн грн, у 2027 році – 479,5 млн грн, у 2028 році – 479,5 млн гривень.

Для забезпечення досягнення цілей державної політики у сфері агропромислового комплексу у 2026–2028 роках планується спрямувати бюджетні кошти, зокрема для:

експлуатації державного водогосподарсько-меліоративного комплексу: у 2026 році – 1 913,8 млн грн, у 2027 році – 2 095,4 млн грн, у 2028 році – 2 267,2 млн грн;

проведення земельної реформи: у 2026 році 92,5 млн грн, у 2027 році – 92,5 млн грн, у 2028 році – 92,5 млн грн;

проведення інвентаризації земель та оновлення картографічної основи Державного земельного кадастру: у 2026 році – 4 млн грн, у 2027 році – 16 млн грн, у 2028 році – 16 млн гривень.

Державна політика у сфері охорони навколишнього природного середовища

Для забезпечення досягнення цілей державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища у 2026–2028 роках планується спрямувати бюджетні кошти, зокрема для:

водогосподарської галузі: у 2026 році – 5 135,4 млн грн, у 2027 році – 5 438 млн грн, у 2028 році – 5 736,6 млн грн;

екологічної безпеки: у 2026 році – 2 426,4 млн грн, у 2027 році – 2 401,5 млн грн, у 2028 році – 2 418,2 млн грн;

гідрометеорологічної діяльності та обліку викидів парникових газів: у 2026 році – 1 120,6 млн грн, у 2027 році – 1 179,4 млн грн, у 2028 році – 1 235 млн грн;

збереження природно-заповідного фонду: у 2026 році – 1 380,7 млн грн, у 2027 році – 1 455 млн грн, у 2028 році – 1 528,8 млн грн;

здійснення природоохоронних заходів, зокрема, з покращення стану довкілля: у 2026 році – 110 млн грн, у 2027 році – 110 млн грн, у 2028 році – 110 млн гривень.

Державна політика у сфері енергоефективності

З метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель, відновлення пошкоджених внаслідок військової агресії Російської Федерації будівель в житловому секторі, в Україні діє Державна установа «Фонд енергоефективності».

Діяльність Фонду енергоефективності здійснюється відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності» та двох угод про фінансування між Урядом України та Європейською Комісією «Програма підтримки енергоефективності в Україні»–«EE4U» та «EE4U-II», які передбачають співфінансування програм Фонду зі сторони Європейського Союзу та Уряду Німеччини у розмірі 80 відсотків від загальної суми грантів та у розмірі 20 відсотків з боку Уряду України.

Проекти Фонду енергоефективності реалізуються шляхом надання грантів (безповоротної фінансової допомоги, що надається безпосередньо або через банки-партнери) для часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності у житловому секторі:

«Енергодім» (енергомодернізація житлових будинків);

«ВідновиДІМ» (відбудова пошкоджених будинків);

«ГрінДІМ» (встановлення альтернативних джерел енергії).

З метою реалізації зобов'язань України в рамках ініціативи Європейського Союзу «Ukraine Facility», а також можливості забезпечення в подальшому співфінансування енергоефективних проектів Фонду енергоефективності, на 2026–2028 роки передбачається державна підтримка реалізації заходів з енергоефективності за рахунок Фонду енергоефективності, з урахуванням співфінансування енергоефективних заходів донорами, з такими обсягами видатків:

2026 рік – 629 652 тис. грн;

2027 рік – 680 712,4 тис. грн;

2028 рік – 735 207,1 тис. гривень.

Державна політика у сфері дорожньо-транспортної інфраструктури

Для забезпечення досягнення цілей державної політики у сфері дорожньо-транспортної інфраструктури у 2026–2028 роках планується спрямувати бюджетні кошти, зокрема для:

розвитку мережі та утримання автомобільних доріг загального користування у 2026 році – 10 070,5 млн грн, у 2027 році – 10 072,6 млн грн, у 2028 році – 10 074,8 млн грн;

забезпечення заходів функціонування і розвитку внутрішніх водних шляхів та інфраструктури внутрішнього водного транспорту у 2026 році – 219,5 млн грн (39 млн грн – загальний фонд, 180,5 млн грн – спеціальний фонд), у 2027 році – 219,5 млн грн (39 млн грн – загальний фонд, 180,5 млн грн – спеціальний фонд), у 2028 році – 219,5 млн грн (39 млн грн – загальний фонд, 180,5 млн грн – спеціальний фонд);

забезпечення функціонування операторів критичної інфраструктури в галузі цивільної авіації у 2026 році – 827,9 млн грн, у 2027 році – 827,9 млн грн, у 2028 році – 827,9 млн грн;

забезпечення розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними суднами та аварійних подій, пов'язаних з судноплавством у 2026 році – 36,5 млн грн, у 2027 році – 39 млн грн, у 2028 році – 41,4 млн гривень.

Підтримка та розвиток малого і середнього підприємництва

Після введення воєнного стану в Україні, державна програма «Доступні кредити 5-7-9 %» (далі – Програма), з урахуванням вчасно внесених змін, які були адаптовані під потреби бізнесу в умовах воєнного стану, стала основним інструментом доступного кредитування, а також драйвером у збереженні стабільності банківської системи в Україні та підтримці мікро, малого та середнього бізнесу через банки України.

Для забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва у 2026-2028 роках здійснюється фінансування Програми, за рахунок якої перш за все буде збережено підтримку підприємництва, забезпечено функціонування економіки, в тому числі фінансування сільськогосподарських товаровиробників та підприємств промислового сектору економіки для проведення діяльності в

умовах воєнного стану, що дасть можливість відновити діяльність релокованих підприємств та сприятиме відновленню підприємницької діяльності на деокупованих територіях України.

Результатом такої взаємодії бізнесу та держави буде зростання робочих місць та податкових надходжень до бюджету України, що в свою чергу буде сприяти відновленню країни.

Відповідно до визначеної мети та завдань кошти будуть переважно спрямовані на часткову компенсацію відсотків за кредитами, що надаються суб'єктам підприємництва, а також часткову компенсацію винагороди за договорами фінансового лізингу та факторингу, які укладені із суб'єктами підприємництва.

На державну допомогу суб'єктам господарювання для створення або розвитку бізнесу у Бюджетній декларації на 2026–2028 роки передбачаються щорічно видатки у обсязі 1 370 млн грн, які передбачається спрямувати для надання безповоротної державної допомоги суб'єктам господарювання на створення або розвиток: виробництв переробної промисловості; садівництва, ягідництва та виноградарства; тепличного господарства.

Видатки та надання кредитів державного бюджету на 2026–2028 роки за функціональною класифікацією наведено в додатку 3.

Публічні інвестиційні проекти

Відповідно до статті 33¹ Бюджетного кодексу України пріоритетні галузі та основні напрями публічного інвестування (у тому числі за діючими публічними інвестиційними проектами та програмами публічних інвестицій) відповідно до цілей державної політики в розрізі сфер діяльності та регіонів, відповідний орієнтовний розподіл коштів за рахунок усіх джерел, наскрізні стратегічні цілі здійснення публічних інвестицій визначаються середньостроковим планом пріоритетних публічних інвестицій держави, що готується одночасно з Бюджетною декларацією.

Міністерство економіки України відповідно до пропозицій галузевих міністерств в межах доведеного Міністерством фінансів орієнтовного граничного сукупного обсягу публічних інвестицій на 2026–2028 роки підготувало середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій держави на 2026–2028 роки (далі – СПП) до якого включено пріоритетні галузі та основні напрями публічного інвестування, у тому числі за діючими публічними інвестиційними проектами та програмами публічних інвестицій відповідно до цілей державної політики в розрізі сфер діяльності та регіонів.

Стратегічна інвестиційна рада схвалила СППІ, яким визначено 12 ключових секторів (галузей) для публічного інвестування, які передбачають 51 пріоритетний напрям публічних інвестицій (основні напрями публічного інвестування), що узгоджуються із завданнями Плану України, Державної стратегії регіонального розвитку України, галузевих (секторальних) стратегій у розрізі сфер державної політики, регіонів і територій та мають найвищий рівень пріоритетності серед інших напрямів відповідної галузі (сектора).

Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій держави схвалюється Стратегічною інвестиційною радою та затверджується Кабінетом Міністрів України одночасно із схваленням Бюджетної декларації.

Відповідно до статті 33 Бюджетного кодексу України у Бюджетній декларації на 2026–2028 роки враховані положення щодо середньострокового плану пріоритетних публічних інвестицій держави та обсягу публічних інвестицій на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій із зазначенням пріоритетних напрямів таких публічних інвестицій.

Зокрема, загальний обсяг публічних інвестицій на підготовку та реалізацію публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій на 2026—2028 роки становить 581 354,7 млн грн, у тому числі у розрізі підтверджених джерел фінансового забезпечення та за роками:

- кошти загального фонду державного бюджету в сумі 234 235,5 млн грн (2026 рік – 91 278 млн грн, 2027 рік – 77 646,2 млн грн, 2028 рік – 65 311,3 млн грн), у тому числі державного фонду регіонального розвитку - 90 000 млн грн (щорічно на 2026–2028 роки по 30 000 млн грн);

- кошти, залучені від міжнародних фінансових організацій та урядів іноземних країн в сумі 91 425,5 млн грн (2026 рік – 46 426,9 млн грн, 2027 рік – 34 726,2 млн грн, 2028 рік – 10 272,4 млн грн);

- кошти державного фонду поводження з радіоактивними відходами в сумі 591,5 млн грн (2026 рік – 188,7 млн грн, 2027 рік – 188,7 млн грн, 2028 рік – 214,1 млн грн);

- кошти державного фонду розвитку водного господарства в сумі 111 млн грн (щорічно по 37 млн грн);

- кошти державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації в сумі 6 931 млн грн (2026 рік – 2 109,1 млн грн, 2027 рік – 2 390,4 млн грн, 2028 рік – 2 431,5 млн грн);

– обсяги державних гарантій на підставі міжнародних договорів України в сумі 248 060,2 млн грн (2026 рік – 74 654,8 млн грн, 2027 рік – 82 228,6 млн грн, 2028 рік – 91 176,8 млн грн).

Взаємовідносини державного бюджету з місцевими бюджетами

Обсяг фінансового ресурсу місцевих бюджетів на 2026–2028 роки розраховано з урахуванням вимог Бюджетного та Податкового кодексів України, основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України та інших нормативно-правих актів.

Прогнозний ресурс місцевих бюджетів на 2026–2028 роки становитиме:

у 2026 році 847 681 млн грн (загальний фонд – 818 517,3 млн грн та спеціальний фонд – 29 163,7 млн грн);

у 2027 році 1 039 198,8 млн грн (загальний фонд – 1 008 909,1 млн грн та спеціальний фонд – 30 289,7 млн грн);

у 2028 році 1 167 365,3 млн грн (загальний фонд – 1 136 041,4 млн грн та спеціальний фонд – 31 323,9 млн грн).

Прогнозний обсяг доходів місцевих бюджетів визначено у сумі:

2026 рік – 639 086,3 млн грн (загальний фонд – 609 922,6 млн грн та спеціальний фонд – 29 163,7 млн грн);

2027 рік – 809 123,8 млн грн (загальний фонд – 778 834,1 млн грн та спеціальний фонд – 30 289,7 млн грн);

2028 рік – 915 161,5 млн грн (загальний фонд – 883 837,6 млн грн та спеціальний фонд – 31 323,9 млн грн).

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2026–2028 роки здійснено з урахуванням положень статей 98, 99 Бюджетного кодексу України, а саме для:

обласних бюджетів окремо за прогнозним обсягом надходження у 2025–2027 роках податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб;

бюджетів територіальних громад за прогнозним обсягом надходження у 2025–2027 роках податку на доходи фізичних осіб.

На 2026 рік горизонтальне вирівнювання здійснено для 24 обласних бюджетів та 1 327 бюджетів територіальних громад.

Міжбюджетні відносини у 2026 році з 111 бюджетами місцевого самоврядування тимчасово окупованих територій здійснюються, як виняток з положень статті 99 Бюджетного кодексу України, з метою забезпечення

достатнього рівня видатків у таких бюджетах, визначених на основі звіту про виконання відповідних місцевих бюджетів за 2024 рік за видатками загального фонду з урахуванням індексу зростання мінімальної заробітної плати в 2026 році (відповідний фінансовий ресурс передбачено у складі додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією російської федерації).

Передача у 2026 році реверсної дотації до державного бюджету з бюджетів територіальних громад, території яких в установленому Кабінетом Міністрів України порядку включені до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії, та для яких не визначено дату припинення можливості бойових дій або дату завершення бойових дій не здійснюється.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 2027–2028 роки здійснено для 24 обласних бюджетів та 1 438 бюджетів територіальних громад відповідно до норм Бюджетного кодексу України.

Розрахунок здійснено з урахуванням таких параметрів:

Показник*	Суб'єкт надання інформації	Значення		
		2025 (план)	2026 (план)	2027 (план)
Кількість осіб, які задекларували / зареєстрували своє місце проживання на території відповідної територіальної громади станом на 01.05.2025, млн осіб	Державна міграційна служба України	28,3	30,3	30,3
Прогнозний обсяг надходження у 2025–2027 роках податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до обласних бюджетів, млн грн	Міністерство фінансів України	45 281,9	59 699,5	83 137,9
Прогнозний обсяг надходження у 2025–2027 роках податку на прибуток підприємств, що зараховується до обласних бюджетів, млн грн	Міністерство фінансів України	8 161,4	10 993,3	13 295,9

Показник*	Суб'єкт надання інформації	Значення		
		2025 (план)	2026 (план)	2027 (план)
Прогнозний обсяг надходження у 2025–2027 роках 60 % податку на доходи фізичних осіб, що зараховується до бюджетів територіальних громад, млн грн	Міністерство фінансів України	179 625,7	238 798,1	332 551,6

* – без урахування показників по бюджету міста Києва та населених пунктів Донецької та Луганської областей, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

Результатом розрахунку горизонтального вирівнювання є:

Міжбюджетний трансферт	Обсяг, млн грн		
	2026 (план)	2027 (план)	2028 (план)
Базова дотація	28 754,6	41 484,4	57 430,7
Реверсна дотація	17 589,7	27 957,2	38 078

З метою фінансового забезпечення місцевих бюджетів в умовах нестабільності пропонується у 2026–2028 роках передбачити додаткову дотацію на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації проти України у сумі 36 527,8 млн гривень, розподіл якої буде здійснюватися щороку відповідно до соціально-економічної ситуації в державі та за результатами виконання місцевих бюджетів.

Загалом обсяг міжбюджетних трансфертів, що надаються з державного бюджету місцевим бюджетам, передбачено:

2026 рік – 208 594,7 млн грн, у тому числі:

- дотації – 69 309,6 млн грн;
- субвенції загального фонду – 139 285,1 млн гривень.

2027 рік – 230 075 млн грн, у тому числі:

- дотації – 82 039,4 млн грн;
- субвенції загального фонду – 148 035,6 млн гривень.

2028 рік – 252 203,8 млн грн, у тому числі:

- дотації – 97 985,7 млн грн;
- субвенції загального фонду – 154 218,1 млн гривень.

Підвищення ефективності та результативності використання бюджетних коштів

Для підвищення ефективності та результативності використання коштів державного бюджету, оцінки економічної доцільності та актуальності окремих витрат Кабінет Міністрів України продовжує практику проведення оглядів витрат державного бюджету.

За період 2018–2024 роки оглядами витрат охоплено 59 сфер 21 головного розпорядника коштів державного бюджету, з них за 57 сферами огляди завершено та подано звіти до Кабінету Міністрів України.

У 2025 році відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.04.2025 № 348-р передбачено проведення оглядів витрат за 31 сферою діяльності 19 головних розпорядників коштів державного бюджету.

Основою для прийняття Кабінетом Міністрів України рішень про проведення оглядів витрат у середньостроковому періоді є орієнтовний план проведення оглядів витрат державного бюджету на 2025–2029 роки, сформований за пропозиціями головних розпорядників коштів державного бюджету та включений до матеріалів до Бюджетної декларації на 2025–2027 роки. Планом передбачається поступове охоплення оглядами витрат усіх сфер діяльності головних розпорядників, окрім сфери безпеки і оборони.

Відповідно до зобов'язань України перед міжнародними партнерами в рамках євроінтеграційних процесів Мінфіном ведеться робота над удосконаленням організаційно-методологічних засад проведення оглядів витрат з метою їх наближення до кращих практик проведення оглядів, зокрема, у країнах ОЕСР.

У середньостроковому періоді зусилля Кабінету Міністрів України також будуть спрямовані на подальше впровадження у бюджетний процес гендерно орієнтованого підходу, розширення гендерної складової бюджетних програм.

Внесені на початку 2025 року зміни до Бюджетного кодексу України, якими гендерно орієнтований підхід визначено як інструмент програмно-цільового методу, посилюють відповідальність головних розпорядників бюджетних коштів за врахування гендерних аспектів під час формування бюджетних показників.

Врахування потреб, інтересів і досвіду жінок і чоловіків стає невід'ємною складовою планування і виконання бюджетних програм сприятиме покращенню

якості публічних послуг, їх актуальності в умовах війни та під час післявоєнної відбудови.

**Пояснення відхилення показників
Бюджетної декларації на 2026–2028 роки до показників Бюджетної
декларації на 2025–2027 роки, схваленої Кабінетом Міністрів України від
28.06.2024 № 751**

<i>Показники</i>	<i>2026 рік</i>		<i>Відхилення</i>	<i>2027 рік</i>		<i>Відхилення</i>
	<i>затверджено</i>	<i>проект</i>		<i>затверджено</i>	<i>проект</i>	
Доходи (з міжбюджетними трансфертами)	2 757,1	2 718,2	-38,9	3 130,9	2 880	-250,9
<i>Загальний фонд</i>	<i>2 503,1</i>	<i>2 553,1</i>	<i>50</i>	<i>2 765,8</i>	<i>2 794,9</i>	<i>29,1</i>
<i>Спеціальний фонд</i>	<i>254,0</i>	<i>165,1</i>	<i>-88,9</i>	<i>365,1</i>	<i>85,1</i>	<i>-280</i>
Повернення кредитів	13,6	16,7	3,1	14,1	15,5	1,4
<i>Загальний фонд</i>	<i>13,3</i>	<i>16,4</i>	<i>3,1</i>	<i>13,8</i>	<i>15,2</i>	<i>1,4</i>
<i>Спеціальний фонд</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>		<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	
Дефіцит "+" / профіцит "-"	1 046,8	1 033,9	-12,9	788,5	619,9	-168,6
<i>Загальний фонд</i>	<i>1 000,6</i>	<i>918,7</i>	<i>-81,9</i>	<i>758,3</i>	<i>572,9</i>	<i>-185,4</i>
<i>Спеціальний фонд</i>	<i>46,2</i>	<i>115,2</i>	<i>69</i>	<i>30,2</i>	<i>47</i>	<i>16,8</i>
Видатки	3 788,1	3 742,4	-45,9	3 912,5	3 486,0	-426,5
<i>Загальний фонд</i>	<i>3 487,9</i>	<i>3 462,0</i>	<i>-25,9</i>	<i>3 517,1</i>	<i>3 353,9</i>	<i>-163,2</i>
<i>Спеціальний фонд</i>	<i>300,2</i>	<i>280,3</i>	<i>-19,9</i>	<i>395,4</i>	<i>132,1</i>	<i>-263,3</i>
Надання кредитів	29,4	26,4	-2,9	21,0	29,4	8,4
<i>Загальний фонд</i>	<i>29,1</i>	<i>26,2</i>	<i>-2,9</i>	<i>20,7</i>	<i>29,1</i>	<i>8,4</i>
<i>Спеціальний фонд</i>	<i>0,3</i>	<i>0,3</i>		<i>0,3</i>	<i>0,3</i>	

Відповідно до частини другої статті 33 Бюджетного кодексу України показники Бюджетної декларації визначаються з урахуванням положень та показників, визначених на відповідні бюджетні періоди Бюджетною декларацією, схваленою у попередньому бюджетному періоді.

При цьому показники Бюджетної декларації на 2026-2028 роки відрізняються від показників, визначених на відповідні бюджетні періоди Бюджетною декларацією, схваленою у попередньому бюджетному періоді, а саме враховуючи:

відхилення бюджетних показників, визначених Законом України від 19.11.2024 № 4059-IX «Про Державний бюджет України на 2025 рік», від

аналогічних показників, визначених у Бюджетній декларації, схваленій у попередньому бюджетному періоді;

відхилення оцінки основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України від прогнозу, врахованого у Бюджетній декларації, схваленій у попередньому бюджетному періоді (Міністерством економіки України уточнено основні прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026–2028 роки);

відхилення прийнятого пакету додаткових заходів від врахованих у Бюджетній декларації, схваленій у попередньому бюджетному періоді;

необхідність поступового зменшення дефіциту державного бюджету, що відповідає показникам звіту персоналу Міжнародного валютного фонду по Україні. Так, враховуючи показники восьмого перегляду спільної з Міжнародним валютним фондом програми Механізму розширеного фінансування (Extended Fund Facility) дефіцит державного бюджету на 2026–2027 роки прогнозується на рівні 9,9 відсотків ВВП, та 5,2 відсотка ВВП відповідно.

Інформація про здійснені розрахунки базового обсягу витрат та вартості нових політик на 2026 рік

В рамках євроінтеграційних процесів Мінфін вживає заходів щодо удосконалення системи середньострокового бюджетного планування та наближення її до стандартів Європейського Союзу. Відповідно до вимог законодавства Європейського Союзу до бюджетних рамок держав-членів, одним з інструментів, що застосовується з метою забезпечення сталості і послідовності реалізації бюджетної політики, є розрахунок базової лінії – прогнозного обсягу витрат державного бюджету за незмінної політики.

Під час розрахунку бюджетних показників на 2026–2028 роки Міністерство фінансів України здійснило розрахунок базового обсягу витрат за підходами, визначеними з урахуванням практики передових країн ОЕСР та які обговорювалися з міжнародними партнерами (експертами МВФ) і отримали позитивний їх відгук.

Основою для розрахунку базового обсягу витрат є показники Закону України від 19.11.2024 № 4059-IX «Про Державний бюджет України на 2025 рік».

Розрахунок базового обсягу витрат передбачає:

скорочення видатків, які мають разовий або періодичний характер;

коригування показників видатків сектору безпеки і оборони враховуючи суттєве покращення безпекової ситуації з 2026 року;

врахування необхідних видатків для виконання боргових зобов'язань, що враховує видатки на обслуговування державного боргу та виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальниками, що отримали кредити під державні гарантії;

врахування розміру мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму на рівні показника попереднього року;

обрахунку обсягу видатків на продовження реалізації публічних інвестиційних проектів, реалізація яких вже розпочата і триватиме;

врахування інших видатків та надання кредитів на рівні показників визначених законом про державний бюджет на 2025 рік.

За результатами розрахунку базового обсягу витрат відповідно до зазначених підходів, можливий висновок, що переважна більшість видатків державного бюджету спрямовується на реалізацію діючих політик, а саме при зміні видатків державного бюджету за загальним фоном на 2026 рік на «-»119,7 млрд грн проти 2025 року, видатки на нові політики становитимуть близько 36 млрд гривень.

Під час підготовки Бюджетної декларації головні розпорядники також здійснили розрахунок базового обсягу витрат. Отримана інформація буде використана для розробки відповідних підходів для застосування головними розпорядниками у наступному бюджетному циклі.

Прогнозні показники Сектору загальнодержавного управління (СЗДУ) на 2026–2028 роки наведено у додатку 4.

Доходи державного бюджету на 2024 - 2028 роки

млн гривень

Найменування показника	2024 рік (факт)			2025 рік (план)			2026 рік (прогноз)			2027 рік (прогноз)			2028 рік (прогноз)		
	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд
податкові надходження	1 647 189,6	1 552 205,2	94 984,4	1 994 539,1	1 886 496,7	108 042,4	2 284 539,4	2 201 552,5	82 986,9	2 562 337,8	2 559 192,7	3 145,0	2 883 562,5	2 880 375,3	3 187,2
з них:															
податок та збір на доходи фізичних осіб	326 094,9	234 132,6	91 962,3	425 980,5	321 805,1	104 175,4	495 277,9	415 461,0	79 816,9	486 745,1	486 745,1		554 240,5	554 240,5	
податок на прибуток підприємств	271 137,4	271 137,4		247 300,0	247 300,0		293 700,0	293 700,0		353 200,0	353 200,0		396 400,0	396 400,0	
рентна плата	52 430,5	52 122,3	308,2	58 175,4	57 731,0	444,4	60 885,6	60 180,7	704,9	62 826,7	62 121,8	704,9	71 610,7	70 905,8	704,9
акцизний податок	210 406,4	210 406,4		286 591,6	286 591,6		298 774,8	298 774,8		360 454,9	360 454,9		394 489,3	394 489,3	
податок на додану вартість	734 455,4	734 455,4		911 800,0	911 800,0		1 072 687,0	1 072 687,0		1 228 640,0	1 228 640,0		1 389 020,0	1 389 020,0	
ввізне мито	47 592,4	47 592,1	0,4	59 246,4	59 244,4	2,0	58 763,5	58 762,5	1,0	65 975,4	65 974,4	1,0	73 205,0	73 204,0	1,0
неподаткові надходження	975 181,3	170 957,8	804 223,5	229 048,6	158 628,1	70 420,5	335 597,2	261 613,9	73 983,3	243 094,7	168 721,7	74 373,0	241 554,2	163 306,0	78 248,1
з них:															
частина чистого прибутку та дивіденди	71 108,2	69 325,1	1 783,1	50 279,6	49 010,9	1 268,7	58 495,4	56 839,9	1 655,5	53 696,5	50 928,3	2 768,2	56 728,4	53 703,7	3 024,7
прибуток НБУ	38 642,7	38 642,7		63 900,0	63 900,0		151 331,0	151 331,0		62 981,0	62 981,0		54 017,0	54 017,0	
власні надходження бюджетних установ*	779 406,6		779 406,6	57 335,2		57 335,2	62 487,9		62 487,9	62 046,0		62 046,0	65 040,0		65 040,0
інші доходи	474 603,0	453 825,1	20 777,9	88 358,6	72 955,0	15 403,6	31 934,7	23 758,6	8 176,1	20 620,0	13 000,9	7 619,1	1 210,1	63,8	1 146,3
з них:															
гранти та надходження в рамках програм допомоги від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій,	473 905,4	453 602,4	20 303,0	87 651,7	72 901,0	14 750,7	30 493,6	23 692,0	6 801,6	19 335,3	12 936,2	6 399,1	83,0		83,0
всього доходів (без урахування офіційних трансфертів (міжбюджетних))	3 096 973,9	2 176 988,1	919 985,8	2 311 946,3	2 118 079,8	193 866,5	2 652 071,3	2 486 925,0	165 146,3	2 826 052,4	2 740 915,3	85 137,1	3 126 326,8	3 043 745,1	82 581,6
офіційні трансферти (міжбюджетні)	26 522,3		26 522,3	15 195,4	15 195,4		17 589,7	17 589,7		27 957,2	27 957,2		38 078,0	38 078,0	
Разом доходів	3 123 496,2	2 176 988,1	946 508,1	2 327 141,7	2 133 275,2	193 866,5	2 669 660,9	2 504 514,7	165 146,3	2 854 009,6	2 768 872,5	85 137,1	3 164 404,7	3 081 823,1	82 581,6

* Власні надходження бюджетних установ у 2024 році у натуральній формі становили 718 195,0 млн гривень

Примітка: без урахування пакета заходів в обсязі: на 2026 рік - 48,5 млрд грн, на 2027-2028 роки по 26 млрд грн щорічно

Доходи місцевих бюджетів на 2024 - 2028 роки

млн гривень

Найменування показника	2024 рік (факт)			2025 рік (план)			2026 рік (прогноз)			2027 рік (прогноз)			2028 рік (прогноз)		
	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд	всього	загальний фонд	спеціальний фонд
податкові надходження	441 094,2	439 622,4	1 471,7	483 081,1	481 888,1	1 193,0	599 049,4	597 856,4	1 193,0	767 871,7	766 678,7	1 193,0	871 746,4	870 553,3	1 193,0
з них:															
податок на доходи фізичних осіб	257 530,8	257 530,8		280 951,6	280 951,6		359 522,1	359 522,1		496 736,1	496 736,1		573 924,8	573 924,8	
податок на прибуток підприємств	27 913,7	27 913,7		27 400,0	27 400,0		31 300,0	31 300,0		37 800,0	37 800,0		42 400,0	42 400,0	
рендна плата	6 525,4	6 525,4		7 711,5	7 711,5		7 584,1	7 584,1		7 686,3	7 686,3		8 196,3	8 196,3	
акцизний податок	27 838,2	27 838,2		35 789,4	35 789,4		39 724,2	39 724,2		46 440,1	46 440,1		51 200,7	51 200,7	
податок на майно	50 237,9	50 237,9		56 114,3	56 114,3		69 033,8	69 033,8		74 969,4	74 969,4		79 745,3	79 745,3	
єдиний податок	69 129,0	69 129,0		73 518,0	73 518,0		90 191,9	90 191,9		102 530,1	102 530,1		114 542,1	114 542,1	
неподаткові надходження	43 621,2	11 452,6	32 168,7	34 033,9	11 232,0	22 801,8	37 475,3	12 062,0	25 413,2	38 764,4	12 151,3	26 613,1	40 878,8	13 280,2	27 598,6
з них:															
плата за надання адміністративних послуг	4 397,2	4 397,2		5 579,3	5 579,3		5 553,4	5 553,4		5 604,3	5 604,3		6 676,9	6 676,9	
надходження від орендної плати за майно комунальної власності	1 208,5	1 208,5		1 164,7	1 164,7		1 234,0	1 234,0		1 259,2	1 259,2		1 302,3	1 302,3	
власні надходження бюджетних установ	31 788,8		31 788,8	22 726,3		22 726,3	25 279,4		25 279,4	26 493,1		26 493,1	27 482,0		27 482,0
інші доходи	6 900,6	4,7	6 895,9	2 576,1	3,6	2 572,5	2 561,6	4,1	2 557,4	2 487,6	4,1	2 483,5	2 536,4	4,1	2 532,2
Разом доходів (без урахування офіційних трансфертів (міжбюджетних))	491 615,9	451 079,7	40 536,3	519 691,1	493 123,7	26 567,4	639 086,3	609 922,6	29 163,7	809 123,8	778 834,2	30 289,7	915 161,5	883 837,6	31 323,9

**Видатки та надання кредитів державного бюджету на 2026 - 2028 роки
за функціональною класифікацією**

(млн грн)

Код	Найменування	2026 рік (план)			2027 рік (план)			2028 рік (план)		
		Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
0100	Загальнодержавні функції	764 066 407,5	2 405 429,5	766 471 837,0	772 866 035,5	2 348 464,5	775 214 500,0	868 760 474,2	2 302 092,4	871 062 566,6
0200	Оборона	1 221 526 205,5	117 524 905,6	1 339 051 111,1	1 007 434 471,6	19 760 335,5	1 027 194 807,1	959 798 865,8	14 556 067,3	974 354 933,1
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада	446 913 220,0	24 550 967,2	471 464 187,2	421 173 673,6	20 549 071,1	441 722 744,7	416 753 561,2	22 792 720,6	439 546 281,8
0400	Економічна діяльність	107 783 524,4	44 100 597,6	151 884 122,0	107 742 142,4	8 233 133,0	115 975 275,4	87 704 002,8	8 662 995,4	96 366 998,2
0500	Охорона навколишнього природного середовища	8 792 460,9	2 802 619,5	11 595 080,4	8 849 429,5	2 935 468,3	11 784 897,8	9 138 291,8	3 104 741,4	12 243 033,2
0700	Охорона здоров'я	204 343 996,0	9 378 057,6	213 722 053,6	216 744 033,7	9 534 008,3	226 278 042,0	229 126 046,1	9 724 868,0	238 850 914,1
0800	Духовний та фізичний розвиток	15 887 815,3	466 464,5	16 354 279,8	16 509 355,2	467 303,9	16 976 659,1	17 132 665,4	471 655,4	17 604 320,8
0900	Освіта	42 052 225,5	28 537 961,9	70 590 187,4	43 207 187,8	28 484 692,8	71 691 880,6	45 801 727,3	28 762 008,8	74 563 736,1
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення	432 442 869,0	2 965 667,5	435 408 536,5	440 873 006,7	3 906 168,0	444 779 174,7	448 888 591,8	4 011 505,2	452 900 097,0

Примітка:

Показники не включають обсяг видатків, зарезервованих як фіскальний простір

Прогнозні показники Сектору загальнодержавного управління (СЗДУ)
на 2026-2028 роки

Показники		млн грн		
		2026 рік	2027 рік	2028 рік
ДОХОДИ				
Доходи Зведеного бюджету України, всього		3 339 657,5	3 661 176,2	4 067 488,3
у т. ч.				
Доходи Державного бюджету України (без міжбюджетних трансфертів)		2 700 571,3	2 852 052,4	3 152 326,8
Доходи місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів)		639 086,3	809 123,8	915 161,5
Кошти Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, всього*		706 959,0	796 315,9	925 315,5
у т. ч.				
Сума єдиного соціального внеску		699 578,9	788 272,7	916 797,1
Інші надходження		7 380,1	8 043,2	8 518,4
Всього доходів		4 046 616,5	4 457 492,1	4 992 803,8
ВИДАТКИ				
Видатки Зведеного бюджету України, всього		4 363 819,9	4 267 178,4	4 584 606,3
у т. ч.				
Видатки Державного бюджету України (без міжбюджетних трансфертів)		3 533 728,6	3 255 936,8	3 455 318,9
Видатки місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів)		830 091,3	1 011 241,6	1 129 287,4
Видатки Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, з них*:		706 670,4	796 597,8	925 297,5
у т. ч.				
Видатки Пенсійного фонду України		686 117,3	772 124,9	897 001,4
Видатки Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		20 553,1	24 472,9	28 296,1
Всього видатків		5 070 490,3	5 063 776,2	5 509 903,8
КРЕДИТУВАННЯ (сальдо)				
у т. ч.				
Повернення кредитів		16 700,1	15 471,5	14 347,2
Надання кредитів		26 444,2	29 356,2	9 153,9
Всього кредитування		-9 744,1	-13 884,6	5 193,4
Дефіцит (профіцит)				
у т. ч.				
Дефіцит Зведеного бюджету		1 033 906,5	619 886,8	511 924,6
Дефіцит (профіцит) Фондів		-288,6	281,9	-18,0

* показники доходів та видатків Пенсійного фонду України та Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття відображено без трансфертів з Державного бюджету України на делеговані повноваження